

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJA REVIZIJE O GODIŠNJIM FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA OPŠTINE DEČAN ZA 2023. GODINU

Priština, Juni 2024.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

1 Mišljenje Revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja opštine Dečani za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Kvalifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja opštine Dečani (OD), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2023.

Po našem mišljenju, pored uticaja pitanja navedenih u paragrafu Osnova za kvalifikovano mišljenje, Godišnji Finansijski Izveštaji opštine Dečani, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini.

Osnova za Kvalifikovano mišljenje

- B1 Objavljivanja potencijalnih obaveza nisu bila potpuna i tačna jer su precenjena za 2,009,250€.
- B2 U 14 slučajeva izvršenih isplata od strane Trezora za izvršenje rešenja u iznosu od 308,550€, koje po prirodi rashoda pripadaju robama i uslugama, izvršene su iz kategorije kapitalnih investicija.
- B3 Objavljivanje ne finansijske imovine u GFI nije bilo potpuno i tačno, jer je bila potcenjena za preko 49,000,000€.

Za više detalja pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Po našem mišljenju, osim uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak usklađenosti, izvršene transakcije u procesu izvršenja budžeta opštine Dečane su, u svim materijalnim aspektima, bile u skladu sa definisanim kriterijumima. u reviziji koji proizilaze iz zakonske regulative koja se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Osnova za Zaključak

- A1 Ugovaranje kapitalnih projekata u nedostatku finansijskih sredstava.
- A2 Ugovaranje u nedostatku izvršnog projekta.
- A3 Nedostatak plaćanja putem izvršnih odluka/naredbi.
- B4 Kašnjenje u plaćanju faktura i drugih dodatnih troškova za plaćanja koja izvršava trezor.
- B5 Imenovanje i angažovanje službenika za obavljanje posebnih usluga koje nisu u skladu sa važećim zakonima i propisima.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Predsednik Opštine odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Predsednik Opštine odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik Opštine Dečani je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Opštine Dečani.

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Menadžment opštine Dečani je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava opštine

Dečani u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Opštine Dečani sa svim primenljivim politikama Opštine Dečani, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidiranog subjekta.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Opštine Dečani.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa

obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije primetili smo oblasti u kojima je potrebno poboljšanje u pogledu finansijskog upravljanja i unutrašnje kontrole. Proces izveštavanja u opštini je praćen sa nedostacima, što je uočeno tokom pripreme GFI. Uprkos našem zahtevu, čak ni ispravljani finansijski izveštaji nisu ispunili očekivanja, a to je zbog činjenice da finansijska evidencija imovine još uvek nije kompletna, uključujući i druga pitanja. Međutim, tokom procesa revizije identifikovali smo nedostatke u ne finansijskoj imovini, prihodima, potencijalnim obavezama, izvršenju i klasifikaciji rashoda, kao i u postupcima javnih nabavki, koji su prikazani u nastavku u vidu nalaza i preporuka. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodnu korekciju finansijskih informacija predstavljenih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u obliku napomena sa objašnjenjima, i da poboljšaju interne kontrole u vezi sa finansijskim izveštavanjem i usaglašenošću sa ovlašćenjima u vezi sa upravljanjem javnim sredstvima javnog sektora. Mi ćemo pratiti (pregledati) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa 12 preporuka, od kojih su 3 nove i 9 ponovljene preporuke.

Što se tiče statusa preporuka iz prethodne godine i stepena njihovih sprovođenja, vidi poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Pitanje B1 - Precenjivanje potencijalnih obaveza u GFI

Nalaz Uredba br. 01/2017 za godišnje finansijske izveštaje budžetskih organizacija, članom 18. propisano je da „budžetske organizacije u skladu sa ZUJFO prijavljuju sve potencijalne obaveze“.

Objavljivanja potencijalnih obaveza nisu bila potpuna i tačna, jer su precenjena za 2,009,250€ . Primetili smo da registar potencijalnih obaveza obuhvata: 1 slučaj koji je izvršen od strane Trezora u iznosu od 64,000€ sudskim odlukama. Takođe, u ovaj registar je uvršteno 12 predmeta u vrednosti od 1,945,250€, koji imaju pravosnažnu odluku suda, bez regresa od strane opštine, a očekuje se izvršenje isplata iz Trezora.

Ovakva situacija je nastala zbog nedostatka prave komunikacije između finansijskog sektora i pravnog zastupnika opštine, jer je ovo pitanje bilo obrađeno iu prošlogodišnjem izveštaju.

Uticaoj Ne obelodanjivanje potencijalnih obaveza je uticalo na njihovu precenjivanje u finansijskim izveštajima i može dovesti do nerazumevanja finansijskih aktivnosti opštine.

Preporuka B1 Gradonačelnik mora da obezbedi da su preduzete radnje za rešavanje uzroka koji su uticali na precenjivanje potencijalnih obaveza kako bi se obezbedilo da njihova obelodanjivanja budu potpuna i tačna u GFI.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B2 – Pogrešna klasifikacija troškova

Nalaz Finansijsko pravilo br. 01/2013 o javnim troškovima, član 18 tačka 3 precizira da troškovi moraju imati odgovarajuće šifre, definisane Administrativnim uputstvom za računovodstveni plan. Shodno tome, član 11 AU 19/2009 o planu računovodstva zahteva od GAS i GFS da obezbede da su sve transakcije registrovane u ISUJFK u skladu sa strukturom plana računovodstva i klasifikacijama definisanim ovim AU.

U 14 slučajeva izvršenih isplata od strane Trezora za izvršenje rešenja u iznosu od 308,550€, koje po prirodi rashoda pripadaju robama i uslugama, izvršene su iz kategorije kapitalnih investicija. Ovi troškovi su se uglavnom odnosili na nabavku zaliha i razne usluge. Ovo je rezultiralo finansijskim precenjivanjem troškova kategorije kapitalnih investicija i potcenjivanjem kategorije roba i usluga.

Do toga je došlo zbog nedostatka adekvatnog planiranja budžeta za moguće obaveze u relevantnoj ekonomskoj kategoriji.

Uticaoj Pogrešna klasifikacija troškova u neodgovarajuće/ekonomski prikladne kategorije utiče na nepravedan odraz finansijske pozicije opštine kroz GFI.

Preporuka B2 Gradonačelnik mora da obezbedi da se poduzmu sve radnje za planiranje rashoda u odgovarajućim budžetskim izdvajanjima (ili za preraspodelu sredstava kada je to potrebno i moguće) i da se isplata i registracija

rashoda vrše striktno u skladu sa odgovarajućim ekonomskim kodovima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B3 - Nedostaci u registrima kapitalne i ne kapitalne imovine

Nalaz

Uredba br. 02/2013 o upravljanju ne finansijskom imovinom, član 6.1 propisuje da: „svaka budžetska organizacija mora da kreira i ažurira registar ne finansijske imovine pod svojim upravljanjem, dalje član 6.3 propisuje da: kapitalna imovina mora biti registrovana u ISUJFK, dok ne kapitalna imovina i zalihe moraju biti registrovani u sistemu e-imovine“.

Identifikovali smo da u registru ne finansijske kapitalne imovine kupljene tokom godina (2020-2023) nije izvršena njihova potpuna registracija u vrednosti od preko 9,000,000€, takođe, nije upisana ni opštinska imovina/procenjena zemljišta 40,000,000€ . U e-imovinskom registru ne finansijske ne kapitalne imovine, puna imovina ove i prethodnih godina, uključujući; uprava, Direkciju za zdravstvo (CPM) i obrazovanje (škole).

Do toga je došlo zbog neispravnosti unutrašnje kontrole za registraciju ne finansijske imovine u relevantnim registrima.

Uticaj

Nedostatak potpunih i tačnih registara ne finansijske imovine prouzrokuje nedostatak informacija za menadžment u vezi sa imovinom u vlasništvu opštine, što utiče na potcenjivanje imovine što rezultira nepotpunim, tačnim i poštenim predstavljanjem informacija u GFI.

Preporuka B3

Gradonačelnik mora da obezbedi funkcionisanje unutrašnje kontrole u vođenju imovinskih registara uspostavljanjem komunikacije između službenika za imovinu s jedne strane i odeljenja za finansije sa druge strane kako bi se osiguralo da je sva imovina opštine pravilno identifikovana i registrovana u relevantne registre opštinske imovine i GFI.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Pitanje A1 - Ugovaranje kapitalnih projekata u nedostatku finansijskih sredstava

Nalaz Zakon o javnim nabavkama br. 04/L-042, član 9 stav 3 taksativno propisuje da, ako je ugovorni autoritet javni autoritet ili budžetska organizacija i odgovarajuća nabavka će prouzrokovati podizanje finansijskih obaveza koje će biti ispunjene iz budžetskih izdvajanja koja se očekuju u narednim fiskalnim godinama, finansijski direktor će (i) obezbediti da tabele priložene Zakonu o budžetskim izdvajanjima pružaju razumnu osnovu za očekivanje da će u budućim fiskalnim godinama biti obezbeđeno dovoljno sredstava za ispunjavanje takvih obaveza (ii) uključiti u ugovor relevantnu javnost a odredba koja jasno uslovljava primenljivost obaveza navedenih u ugovoru, sa budućim zakonodavstvom o izdvajanjima, sredstava za svrhu ispunjenja, i to u iznosu dovoljnom za ispunjenje tih obaveza. Zakon o budžetu br. 08/L-193 za 2023. godinu, član 12 stav 8 određuje da; potpisivanje ugovora za višegodišnje kapitalne projekte vrši BO samo ako su takvi troškovi za ukupne troškove projekta predviđeni zakonom o budžetu za fiskalnu 2023. godinu i za naredne dve (2) godine.

Ugovaranje projekata u nedostatku finansijskih sredstava identifikovano je u ovim slučajevima, kao što sledi:

- U ugovoru za "Asfaltiranje puteva i sokaka u selima opštine Dečani - Lot III" od 13.04.2023 u iznosu od 3,548,221€, budžetirana sredstva u PIP-u za ovaj projekat za 2023. godinu i naredne dve godine su bila 250,000€ (2023. u iznosu od 200,000€, 2024. u iznosu od 30,200€ i 2024. iznos od 20,000€) a na osnovu sporazuma o razumevanju između MŽSPPI i opštine od 05.04.2023.godine, Ministarstvo se obavezalo da će finansirati ovaj projekat u iznosu od 700,000€, što rezultira nedostatkom sredstava za 2,598,221€ za realizaciju ovog ugovora; I
- U ugovoru „Izgradnja polu olimpijskog zatvorenog bazena“ od god 08.08.2023 u iznosu od 825,825€, sredstva predviđena u PJI za ovaj projekat za 2023. i naredne dve godine su bila 250,000€ (2023. u iznosu od 100,000€, 2024. u iznosu od 100,000€ u i 2024. iznos od 50,000€) što rezultira nedostatkom sredstava za 575,825€ za realizaciju ovog ugovora.

Do toga je došlo zbog nedovoljne analize i nerealnih procena finansijskih troškova projekata tokom njihovog budžetiranja.

Uticaj Nedostatak adekvatne analize finansijskih troškova za kapitalne projekte, potpisivanje ugovora preko budžetskih granica i ulazak u ugovorne obaveze bez obezbeđenja potrebnih budžetskih sredstava, stvara poteškoće i remeti tok finansija opštine jer se moraju izvršiti mnoga prilagođavanja i preraspodele budžeta. sredstava za pokrivanje deficita ovih projekata i povećava rizik od dodatnih troškova.

Preporuka A1 Gradonačelnik treba da obezbedi da vrednosti zaključenih (potpisanih) javnih ugovora za kapitalne projekte budu u skladu sa iznosima odobrenim zakonom o budžetskim izdvajanjima za fiskalnu godinu i za naredne dve (2) godine.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)**Pitanje A2 - Ugovaranje u odsustvu izvršnog projekta****Nalaz**

Zakon o javnim nabavkama br. 04/L-042 u članu 28.10 utvrđuje da: Tehničke specifikacije za ugovore o radu moraju tačno definisati prirodu i karakteristike izvođenja zahtevanih radova. Tehničke specifikacije moraju sadržati, kao suštinski deo, i izvršni projekat. Ugovorni organ je odgovoran za izradu Izvršnog projekta, koji mora biti priložen (takođe u elektronskoj opremi) Tehničkim specifikacijama, koje su deo tenderskog dosijea. Nijednom ugovornom organu nije dozvoljeno da izda tendersku dokumentaciju bez priloženog detaljnog opisa projekta.

U ugovoru „Asfaltiranje puteva i sokaka u selima opštine Dečani – Lot III“ od 13.04.2023.godine u iznosu od 3,548,221€ je ugovoreno samo na osnovu tendera predmera i predračuna bez uključivanja lokacija ugovorenih u nedostatku izvršnog projekta.

Ugovaranje bez izvedenog projekta rezultiralo je nedostatkom lokacija za izvođenje radova u ugovorenom iznosu sa ostalim pratećim elementima.

Uticaj

Nedostatak lokacija i izvedenog projekta u ugovorima o izgradnji ima direktan uticaj da u toku izvođenja radova naručilac ili izvođač može imati ovu nesigurnost u pogledu lokacija i drugih specifičnosti koje prate izvođenje radova.

Preporuka A2

Gradonačelnik mora obezbediti da se zaključivanje ugovora o radu (građevini) zasniva na obaveznom izvedenom projektu kako bi se tačno odredile lokacije i ciljevi koji će se ostvariti u realizaciji projekta.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)**Pitanje A3 – Neuspeh u plaćanju putem izvršnih odluka/naredbi****Nalaz**

Na osnovu finansijskog propisa br. 01/2013/MF Član 15.1 poreski reguliše trošenje javnog novca; Obaveza znači pravni sporazum, kao što je ugovor ili nalog za kupovinu koji je sklopila Budžetska organizacija, i koji zahteva od BO da izvrši rashod. Članom 23.2 takođe je propisano da: Izveštaj o prijemu robe/usluge od strane ovlašćenog službenika/komisije mora se dostaviti Kancelariji za budžet i finansije (zajedno sa ugovorom i narudžbom).

Tokom testiranja primetili smo da četiri (4) fakture u iznosu od 73,586€ nisu plaćene u zakonskom roku kao rezultat nedostatka izveštaja o prijemu i ugovora za robu, snabdevanje i usluge koje je izvršio EO. Predmeti se odnose na (usluge ozvučenja i rasvetne opreme za događaje, za razne materijalne zalihe, za usluge sa šatorima i stolicama za demonstracije i zalihe inventara), za ove slučajeve postojao je izvršni nalog kako sledi:

- Rešenje/naredba za izvršni prenos P.br. 178/23 od 01.09.2023.godine o glavnom dugu od 9,580€ za usluge ozvučenja i rasvete za događaje samo na osnovu računa primljenog od strane

opštine, nije postojao prijemni izveštaj (izjava) i ugovor o pružanju ovih usluga ;

- Rešenje/naredba za izvršni prenos P.br. 206/23 od 12.04.2023 sa glavnim dugom od 9,831,94€ za razne materijalne nabavke samo na osnovu računa primljenog od strane opštine, nije postojao prijemni izveštaj (izjava) i ugovor za pružanje ovih usluga;
- Rešenje/naredba za izvršni prenos P.br. 34/23 od 10.02.2023 sa glavnim dugom od 11,805€ za usluge sa šatorima i stolicama za demonstracije, na osnovu faktura koje nisu navedene u fakturi za vrstu fakturisanih šatora, nije postojao izveštaj o prijemu (nalaz); I

Rešenje/naredba za izvršni prenos P.br. 239/22 od 14.10.2022.godine sa glavnim dugom od 42,370€ za nabavku raznog inventara po osnovu fakture koja se odnosila na ukupnu cenu otpremnica (a ne količine i cene po jedinici koje treba da čine fakturu, štaviše osim dostavnica nije postojao prijemni zapisnik (nalaz) i ugovor o isporuci zaliha.

Izvršenje izvršnih odluka je izvršeno kao rezultat prihvatanja fakture od strane BO kao pouzdanog dokumenta za izvršenje od strane izvršitelja, a to je rezultiralo kao posledica prihvatanja računa bez prethodnog dostavljanja izveštaja o prijemu i ugovora. .

Uticao

Nedostatak ugovora i izveštaja o prijemu kao bitnih dokumenata u procesu izvršenja budžeta utiče na mogućnost zloupotrebe javnog novca čak i za dodatne troškove izvršnih postupaka.

Preporuka A3

Gradonačelnik mora prvo da obezbedi da su sva dobra i usluge unapred ugovorene i da se izvrši ovlašćeni prijem u skladu sa ugovornim uslovima, pre drugih radnji u trošenju javnog novca.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B4 - Kašnjenje u plaćanju faktura i drugih dodatnih troškova za plaćanja izvršena od strane trezora

Nalaz

Zakon o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima (ZUJFO) br. 03/L-048, član 39.1 to utvrđuje; svaka važeća faktura i zahtev za plaćanje za izvršene robe i usluge i/ili obavljeni radovi za budžetsku organizaciju biće plaćeni u roku od (30) kalendarskih dana nakon prijema računa. Dok prema članu 40, račun može biti izvršen direktno od strane Trezora nakon prijema konačnog naloga od suda/izvršitelja. Isto tako, Zakon o obligacionim odnosima br. 04/L 077, član 382.2 taksativno predviđa; Visina zatezne kamate je osam odsto (8%) godišnje, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Tokom testiranja izvršenih isplata od strane opštine, primetili smo da su u devet (9) slučajeva, u iznosu od 806,803€, isplate prekoračile zakonski rok od 30 dana za izvršenje. Od testiranih uzoraka nismo primetili da je bilo zahteva za prikupljanje sredstava od EO kroz izvršne/sudske procedure. Međutim, iz analize izveštaja o troškovima, primetili smo da je kroz izvršne/sudske procedure i na osnovu sudskih odluka, Trezor izvršio 2,149,951€. Ovaj oblik plaćanja je, pored pogrešne klasifikacije, uticao i na povećanje troškova izvršnih postupaka i kamata. Samo u jednom slučaju rešenje/izvršno rešenje P.br. 44/2023, za kašnjenje u plaćanju obaveza primenjena je kamata zatezne kamate u iznosu od 63,587€.

Stupanje obaveza je zbog ugovaranja i realizacije radova bez dovoljnog budžeta i nedostatak odgovornosti odgovornih službenika je uticao na nerealizaciju isplata u zakonskom roku što je rezultiralo njihovom isplatom kroz sudske/izvršne odluke sa dodatni troškovi za sprovođenje postupka i zaostale kamate.

Uticaj Kao rezultat kašnjenja u plaćanju, sposobnost opštine da predvidi i upravlja svojom likvidnošću je oslabljena izvršnim odlukama kroz trezor, što ima direktan uticaj na povećanje troškova za opštinu.

Preporuka B4 Gradonačelnik mora osigurati da se obaveze planiraju/budžetiraju i plaćaju u zakonskim rokovima kako ne bi ošteti opštinski budžet dodatnim troškovima izvršenja.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B5 - Imenovanje i angažovanje službenika za obavljanje posebnih usluga koje nisu u skladu sa važećim zakonima i propisima

Nalaz Zakon o radu br. 03/L-212, član 10, stav 6, utvrđuje da ugovor za određeni zadatak ne može biti duži od (120) dana u roku od jedne (1) godine, Zakon o javnim službenicima br. 06/L-114, član 84 da, Ugovori za posebne usluge, prema stavu 4 člana 12 Zakona o državnoj službi br. 03/L-149 Republike Kosovo, zaključeni pre stupanja na snagu ovog zakona, važe do roka definisanog u tim sporazumima u skladu sa gore navedenim odredbama. Nakon ovog perioda zaključuju se ugovori za posebne usluge u skladu sa relevantnim zakonima o javnim nabavkama.

Opština je tokom godine angažovala 51 službenika putem Ugovora o posebnim uslugama (UPU), od toga 41 u opštinskoj upravi u kabinetu gradonačelnika i raznim direkcijama, osam (8) u zdravstvu i dva (2) u prosveti. Za ove službenike opština nije razvila ni formalnu proceduru zapošljavanja ni proceduru nabavke za Ministarstvo unutrašnjih poslova, ali su se angažovali sa odlukama Gradonačelnika opštine. Za 41 zaposlenog postojala je odluka na određeni period od šest (6) meseci, dok je 10 ostalih imalo odluku do kraja mandata Gradonačelnika. Gradonačelnik je 21.07.2023. godine doneo odluku br. 02/2023 za raskid svih ugovora i odluka radnika angažovanih za posebne usluge. U međuvremenu, od avgusta meseca doneto je 27 drugih rešenja za angažovanje zaposlenih, od kojih je 21 angažovano na period od šest meseci, a njih 6 (šest) na period do kraja mandata gradonačelnika, godine. radna mesta kao što su: inspektor građevinarstva; konsultant za elektronske medije; Administrativni pomoćnik; vozač sanitetskog vozila u GCPM; službenik za prijem robe; i veterinarski inspektor. Svi oni nastavljaju da rade i 2024. godine.

Njihovo opredeljenje nije bilo za posebne službe ili specifične zadatke, već za redovna radna mesta. Za ove zaposlene opština je u 2023. godini isplatila 204,660 €.

Do angažovanja kadrova bez procedura došlo je zbog nedostatka radnika i nemogućnosti izrade procedura zapošljavanja, kao i potrebe da se pokriju radna mesta nakon penzionisanja pojedinih zaposlenih. Iako treba napomenuti da se ovo pitanje kontinuirano bavi u revizorskim izveštajima.

Uticaj Imenovanje službenika na redovne funkcije na određeni period i angažovanje po ugovorima za određeni zadatak na duži rok i bez procedura je u suprotnosti sa relevantnim zakonodavstvom. Istovremeno, to povećava rizik od angažovanja nekompetentnog kadra za određene pozicije, eliminisanja konkurencije i jednakih mogućnosti za zapošljavanje.

Preporuka B5 Gradonačelnik treba da obezbedi primenu procedura nabavke za angažovanje osoblja za UPU. Kao i da obezbedi da se ovaj oblik angažovanja primenjuje samo za konkretan posao i samo kada su zahtevi od strane jedinica koje zahtevaju razumni.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Prihodi

Prihodi koje je opština ostvarila u 2023. godini iznosili su 804.746. Oni se uglavnom odnose na prihode od poreza na imovinu, prihode od građevinskih dozvola, administrativne takse, prihode od poslovnih aktivnosti, prihode od zakupnine itd.

Pitanje B6 - Nedostaci u upravljanju prihodima od poreza na imovinu

Nalaz Zakon br. 06/L-005 o porezu na imovinu, član 11.1 i 11.4 4, propisuje da: Fizičko lice koje poseduje ili poseduje dve (2) ili više stambenih jedinica, može prijaviti samo u skladu sa stavom 1. ovog člana jednoj od ovih zgrada kao njegovog primarnog stanovanja, bez obzira na to što se jedinice zgrade mogu nalaziti u različitim opštinama, dozvoljeno je odbitak od 15,000 € od procenjene vrednosti građevinske jedinice. AU br. 03/20211 za prikupljanje i registraciju podataka o imovini i taksativnom obvezniku, član 7, stav 1.1 zahteva lični identifikacioni broj fizičkog taksativnog obveznika..

Nakon izvršene analize, u vezi sa sprovođenjem odobrenog odbitka za primarno prebivalište i sprovođenjem Odluke o registraciji ličnog broja, utvrđeno je da je za 711 poreskih obveznika primenjen odbitak od 15,000€ od procenjenih vrednost jedinice zgrade, oslonjen na član 11 – „Odbici za primarno stanovanje“, ali je ovaj odbitak napravljen za imovinu lica za koja nije evidentiran lični broj.

Ovo pitanje je preneto iz prethodnih godina i zbog nedovoljnog broja zaposlenih u sektoru poreza na imovinu nije bilo moguće ažurirati podatke u Protax.

Uticaj Primena odbitaka dozvoljenih poreskim obveznicima bez ličnog broja i bez izjave da je prebivalište taksativnog obveznika primarno prebivalište, može rezultirati netačnim obračunima odbitaka za porez na imovinu i posledično manjim prihodima.

Preporuka B6 Gradonačelnik treba da poveća kontrole kako bi osigurao da se procena poreza na imovinu izvrši ispravno za poreske obveznike. Zatim obezbediti bolju koordinaciju između opštine i odeljenja za porez na imovinu u okviru Ministarstva finansija, kako bi se poboljšali/ažurirali unosi u bazi podataka.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B7 – Propust da se proverí 20% trenutnog stanja objekata

Nalaz Zakon br. 06/L-005 o porezu na imovinu, član 15, tačka 2, utvrđuje da; Svake godine Opština je dužna da izvrši inspekcijske (verifikacione) radnje za najmanje 20% svih objekata na teritoriji opštine.

Od 7.033 objekta evidentiranih u bazi, opština je registrovala 222 nova dobra, kao i uspela da izvrši 497 izmena, izvršeno je ukupno 719 provera svih dobara ili oko 11%. Iako je u odnosu na prošlu godinu zabeležen

porast od skoro 10%, nivo procenta provere je i dalje nizak, pa su i dalje potrebne konkretne akcije za poboljšanje situacije na terenu.

Ne verifikacija imovine, nedostatak geodeta na terenu i nedovoljne kontrole u sektoru poreza na imovinu.

Uticaoj

Nepotpuna verifikacija imovine za potrebe poreza na imovinu može rezultirati nepotpunim informacijama o stvarnoj oporezivoj imovini, kao i uticati na netačnu procenu prihoda od poreza na imovinu.

Preporuka B7

Gradonačelnik mora osigurati da se izvrši verifikacija 20% nepokretnosti kako bi se integrisale sve moguće promene u bazi podataka za postojeću imovinu opštine. Naplata prihoda iz ovog izvora direktno će uticati na realizaciju projekata koji utiču na povećanje kvaliteta usluga za građane opštine.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3.2 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Vrednost prikazana u GFI kapitalne imovine je 13,581,954€, ne kapitalne imovine je 166,533€, a akcija 22,658€.

Pitanje B8 - Nedostaci u procesu popisivanja i procene ne finansijske imovine

Nalaz

Uredba br. 02/2013 za upravljanje ne finansijskom imovinom, članom 19.4.3 propisano je da se: na kraju svake godine vrši poređenje stanja inventara i stanja registara ne finansijske imovine, dalje čl. 21. ovog pravilnika definisani su uslovi za procenu ne finansijske imovine.

Opština je sproveda proces popisa ne finansijske imovine, ali nije bilo poređenja popisanog stanja sa stanjem imovine u računovodstvenim registrima, tako da razlike između knjigovodstvenog stanja i popisa nisu poznate. Dalje, nije izvršena procena ne finansijske imovine koja se odnosi na procenu oštećene imovine, procenu zahteva za otuđenje imovine kao i izradu izveštaja o imovini koja se mora oduzeti od upotrebe.

Ovakvo stanje je usled nedostatka znanja u vezi sa zahtevima propisa za upravljanje ne finansijskom imovinom, kao i nepostojanja internih smernica koje se odnose na proces popisa i procene imovine.

Uticaj

Ne upoređivanje rezultata inventara sa stanjem registara ne finansijske imovine i ne procenjivanje imovine onemogućava dobijanje sigurnosti u pogledu tačnosti i potpunosti registara imovine.

Preporuka B8

Gradonačelnik treba da obezbedi da se proces popisa i procene imovine sprovede u skladu sa zahtevima Uredbe 02/2013 za upravljanje ne finansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, kao i upoređivanje rezultata popisa sa računovodstvenim stanje imovine, razjašnjavajući sve razlike.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3.3 Funkcija interne revizije

Pored strateškog plana, JIR je izradila godišnji plan rada, koji je uključivao 5 revizija, koje su sprovedene tokom 2023. godine. Broj preporuka datih u revizorskim izveštajima je 30, od kojih je 12 sprovedeno, 8 su sprovedene. u procesu i 10 nije sprovedeno. Revizije su bile fokusirane na oblast imovine, subvencija, upravljanja ugovorima, pregled procesa nabavke i rashoda. Period revizije je uglavnom pokriven za 2023 godinu. Komitet za reviziju je održao 4 sastanka, gde je diskutovano o radu i izveštajima JIR.

Pitanje B9 – Nedostatak osoblja i akcionih planova za adresiranje preporuka JIR

Nalaz Uredba 01/2019 o osnivanju Jedinice za internu reviziju, član 5.1.1 propisuje da svaki subjekat javnog sektora sa budžetom preko sedam (7) miliona € mora imati najmanje tri revizora. Takođe, prema Uredbi 01/2019 o uspostavljanju i sprovođenju interne revizije, član 9, tačka 7 – Interni revizori prate sprovođenje preporuka sistematski prema akcionom planu koji odobrava rukovodilac subjekta javnog sektora. Takođe prema članu 10 tačka 1.3 iste uredbe - Odgovornost je rukovodioca subjekta javnog sektora za internu reviziju da obezbedi sprovođenje preporuka dogovorenih za internu reviziju prema akcionom planu.

JIR u opštini Dečani sastoji se od direktora i jednog člana, a mora imati najmanje tri revizora.

Jedinice pod revizijom nisu pripremile akcione planove za adresiranje preporuka datih u izveštajima interne revizije. Kao rezultat toga, preporuke IR nisu adresirane u dovoljnoj meri od strane menadžmenta, gde od 30 preporuka datih za 2023. godinu, njih 10 nije adresirano, 8 je bilo u procesu, dok je 12 sprovedeno.

Ova situacija je nastala zbog nedostatka budžeta koji je izdvojen za ispunjavanje minimalnog broja revizora u skladu sa zakonskim zahtevima. Dok je nedostatak planova za adresiranje preporuka JIR-a nastao zbog nemara i neodgovornosti odgovornih službenika dotičnih direkcija.

Uticaj Neuspeh da se JIR završi sa dovoljno osoblja može uticati na to da interna revizija ne pokrije sve oblasti rizika. Dok, nedostatak akcionog plana i preduzimanje nedovoljnih akcija od strane menadžmenta u adresiranju preporuka može rezultirati nastavkom identifikovanih slabosti, neefikasnosti u sistemu unutrašnje kontrole.

Preporuka B9 Gradonačelnik mora da obezbedi da planiranje budžeta za tražene pozicije bude obavljeno na vreme i da JIR bude popunjena sa dovoljno osoblja u skladu sa uredbom za osnivanje JIR. Isto tako, treba da obezbedi pripremu akcionih planova od strane revidiranih jedinica za adresiranje preporuka unutrašnje revizije i istovremeno obezbedi sprovođenje preporuka JIR.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

3 Rezime informacija o planiranju i izvršenju budžeta

U ovom poglavlju dali smo sažetak informacija o izvorima budžetskih sredstava, utrošku sredstava i prikupljenim prihodima, po ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano kroz sledeće tabele i grafikone:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁵	2023 Troškovi	2022 Troškovi	2021 Troškovi
Izvori fondova	12,119,805	13,727,206	13,362,912	10,801,693	9,785,496
Grant Vlade – Budžet	11,021,320	12,388,227	12,369,409	9,713,779	9,098,298
Finansiranje putem zaduživanja	0	0	0	94,003	32,434
Prenete iz prethodne godine	0	183,174	182,351	322,938	112,052
Sopstveni prihodi	1,098,485	1,098,485	775,302	669,476	530,712
Unutrašnje donacije	0	17,002	0	1,496	12,000
Spoljne donacije	0	40,318	35,850	0	0

Konačni budžet je veći/nizi od početnog budžeta za 1,607,401€. Ovo povećanje je rezultat povećanja vladinog granta za 1,366,907€, povećanja prihoda prenetih iz prethodne godine za 183,174€, povećanja lokalnih donacija za 17,002€ i spoljnih donacija za 40,318€.

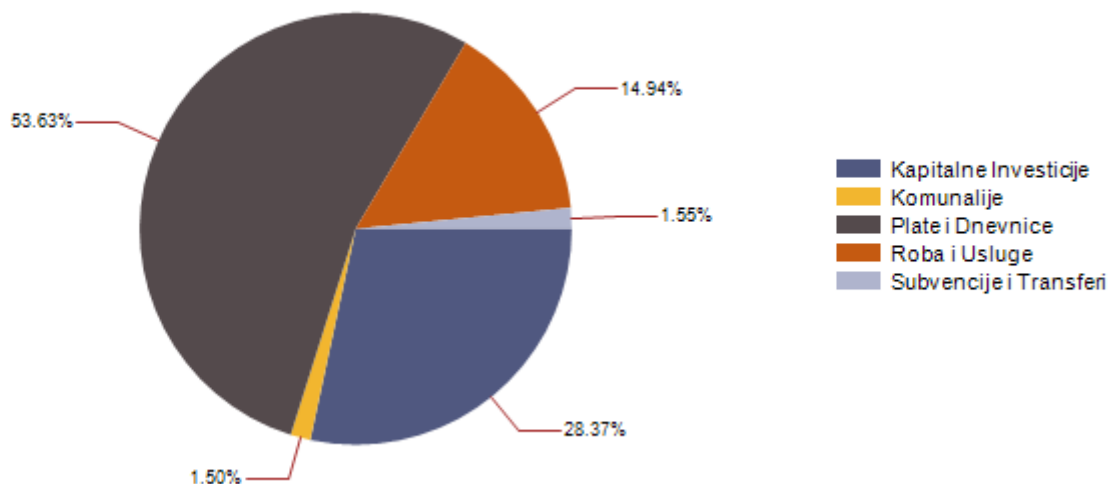
U 2023. godini, opština je potrošila 97% konačnog budžeta od 13,362,912€, sa poboljšanjem od 1% u odnosu na 2022. godinu.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2023 Troškovi	2022 Troškovi	2021 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	12,119,805	13,727,206	13,362,912	10,801,693	9,785,496
Plate i Dnevnice	5,800,000	7,166,907	7,166,907	5,934,913	5,779,575
Roba i Usluge	2,100,000	2,128,575	1,997,058	1,844,173	1,619,414
Komunalije	200,000	200,000	199,991	195,491	154,906
Subvencije i Transferi	200,000	208,028	207,422	152,100	172,625
Kapitalne Investicije	3,819,805	4,023,696	3,791,534	2,675,016	2,058,976

Objašnjenja za promene u budžetskim kategorijama su data u nastavku:

- Konačni budžet za plate i dnevnice je povećan za 1,366,907€. Povećanje je rezultat vladinih odluka
- Konačni budžet za robe i usluge je povećan za 28,575€; Povećanje je rezultat transferisanih prihoda u iznosu od 27,553€ i od donacija za 1,022€
- Konačni budžet za komunalije nije promenjen; i
- Konačni budžet za subvencije i transfere za 8,028€. Povećanje je rezultat sopstvenog prihoda; i
- Konačni budžet za kapitalne investicije je povećan za 203,891€. Povećanje je rezultat ličnih prihoda za 147,593 € i donacija za 56,298 €.

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj revizije GFI-a za 2022. rezultirao je sa 17 ključnih preporuka. Opština je pripremila akcioni plan gde je predstavljeno kako će sprovesti date preporuke. Međutim, opština nije na vreme izveštavala o sprovođenju preporuka kroz periodične izveštaje o sprovođenju preporuka koje je trebalo podneti 30.09.2023. i 15.03.2024. godine.

Do kraja naše revizije za 2023. godinu, osam (8) preporuka je implementirano, dok devet (9) preporuka nije sprovedeno, kao što je prikazano na grafikonu 2, ispod. Za potpuniji opis i način na koji su oni adresirani, pogledajte tabelu 4 preporuka.

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

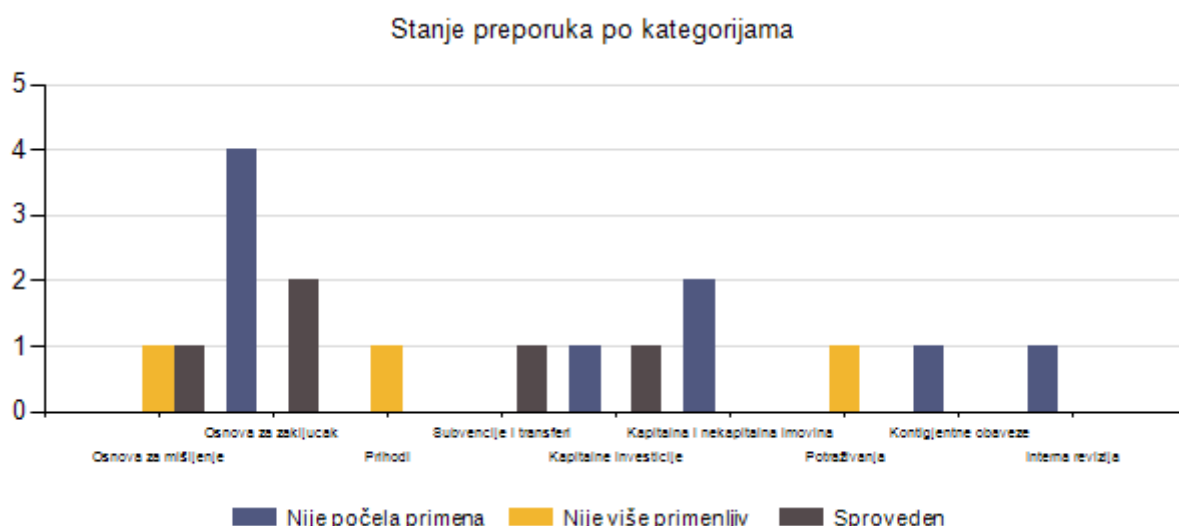

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br.	Polje revizije	Preporuke za 2022	Preduzete akcije	Status
1.	Osnova za mišljenje	Predsednik treba obezbediti da su poduzete radnje za adresiranje uzroka koji su uticali na greške obelodanjivanja za neplaćene obaveze i obezbediti da se svi računi prihvaćaju preko arhive opštine.	Za nedostatke u obelodanjivanju podataka u GFI, pogledajte pitanje potencijalnih obaveza.	Više nije primenljivo
2.	Osnova za mišljenje	Predsednik treba preduzeti sve potrebne radnje da bi obezbedio da su sredstva plaćena za ove svrhe otišla na ciljanu namenu, kao i ojačati kontrole u izvršenju plaćanja da bi se obezbedilo da se neće ponoviti takvi slučajevi	Preduzete su odgovarajuće mere.	Implementirano
3.	Osnova za zaključak	Predsednik treba povećati kontrole u kancelariji za nabavke da bi	Nismo naišli na slične slučajeve.	Implementirano

		obezbedio da je osoblje određeno za upravljanje postupcima nabavke upoznato sa zakonskim zahtevima za javnu nabavku i da primenjuje kontrole u svim njenim fazama.		
4.	Osnova za zaključak	Predsednik treba dodati kontrole u proces ocenjivanja aplikacija za dodelu opštinskih subvencija kako bi obezbedio da imaju koristi samo oni koji ispunjavaju kriterijume utvrđene u javnom pozivu	Preduzeo je odgovarajuće mere u proceni zahteva za subvenciju.	Implementirano
5.	Osnova za zaključak	Predsednik treba obezbediti da se obaveze planiraju/budžetiraju i plaćaju unutar zakonskim vremenskim rokovima sa ciljem da se ne ošteti budžet opštine dodatnim troškovima izvršenja.	I ove godine smo zabeležili istu pojavu.	Implementacija nije počela
6.	Osnova za zaključak	Predsednik treba dodati kontrole kako bi obezbedio da se vrši tačna procena poreza na imovinu za poreske obveznike. Zatim da obezbedi bolju koordinaciju između opštine i departmana za porez na imovinu u okviru Ministarstva finansija, sa ciljem poboljšanja beleški u bazi podataka.	I ove godine smo zabeležili istu pojavu.	Implementacija nije počela
7.	Osnova za zaključak	Predsednik treba obezbediti primenu postupka nabavke za angažovanje osoblja za SPU. Kao i da obezbedi da se ovaj oblik angažovanja primenjuje samo za posebne radove i samo onda kada su zahtevi opravdani od jedinice zahtevanja	I ove godine smo zabeležili istu pojavu.	Implementacija nije počela
8.	Osnova za zaključak	Predsednik treba obezbediti postizanje verifikacije 20% nepokretnih objekata kako bi se integrisale sve eventualne promene u bazi podataka za postojeće imovine opštine. Prikupljanje prihoda iz ovog izvora direktno će uticati na realizaciju projekata koji imaju efekat na povećanje kvaliteta usluga za građane opštine.	Provera 20 odsto imovine nije postignuta ni 2021. godine.	Implementacija nije počela
9.	Prihodi	Predsednik treba obezbediti bolju koordinaciju između opštine i departmana za porez na imovinu u okviru Ministarstva finansija, sa ciljem poboljšanja beleški u bazi podataka. Takođe, Predsednik treba da poveća kontrole kako bi obezbedio da se vrši tačna procena poreza na imovinu za poreske	Ponovljena preporuka iz prethodnih godina je u velikoj meri ispunjena i u 2023. godini bilo je samo 28 pritužbi poreskih obveznika za neispravno	Više nije primenljivo

		obveznike..	taksativno opterećenje, pa se smatra da više nije primenjivo.	
10.	Subvencije i transferi	Predsednik treba obezbediti da se subvencionisanje NVO-a vrši putem javnog poziva kako se utvrđuje Uredbom o kriterijumima, standardima i procedurama javnog finansiranja NVO-a. Takođe, prilikom dodele subvencija, zaključiti sporazum sa korisnicima kako bi se obezbedilo da se sredstva troše za utvrđene ciljeve.	Ove godine je bilo javnih poziva za nevladine organizacije.	Implementirano
11.	Kapitalne investicije	Predsednik treba obezbediti da su poduzete sve radnje da se troškovi planiraju u adekvatnim budžetskim izdavanjima (ili da se preraspodele sredstva kada je potrebno i moguće) i da se plaćanje i registracija troškova vrši na striktan način prema adekvatnim ekonomskim kodovima	Nisu preduzete potrebne radnje jer smo ove godine zabeležili istu pojavu.	Implementacija nije počela
12.	Kapitalne investicije	Predsednik treba obezbediti poboljšanje unutrašnjih kontrola u vezi sa tačnim planiranjem potreba za rad i pravedno sprovođenje zakonskog okvira javnih nabavki. Takođe treba obezbediti da specifikovani projekti ne prekoračavaju proračunatu predmeru, kako u količini tako i u vrednošću kako su utvrđeni uslovima ugovora.	Sa ovom pojavom nismo se susreli u isplatama koje vrši opština.	Implementirano
13.	Kapitalna i nekapitalna imovina	Predsednik treba obezbediti funkcionisanje unutrašnje kontrole u održavanju registra imovine uspostavljajući komunikaciju između službenika za imovinu sa jedne strane i odeljenja za finansije sa druge strane da bi se obezbedilo da je sva imovina opštine identifikovana i registrovana tačno u odgovarajućim registrima, opštinskih imovina i GFI.	I ove godine smo zabeležili istu pojavu.	Implementacija nije počela
14.	Kapitalna i nekapitalna imovina	Predsednik treba obezbediti da će se proces inventarizacije i procene imovine izvršiti prema zahtevima Uredbe 02/2013 o upravljanju nefinancijskom imovinom u budžetskim organizacijama, kao i zatim vršiti upoređivanje rezultata inventarizacije (popisa) sa računovodstvenim stanjem imovina,	Nisu preduzete potrebne radnje jer smo ove godine zabeležili istu pojavu.	Implementacija nije počela

		razjašnjavajući sve razlike.		
15.	Potraživanja	Predsednik treba razmotriti sve moguće radnje da bi obezbedio veću efikasnost u naplati računa potraživanja.	Rukovodstvo opštine je preduzelo radnje za naplatu potraživanja tako što je poreskim obveznicima uputilo poslednju opomenu za uplatu duga pre njihovog upućivanja na izvršenje.	Više nije primenljivo
16.	Kontingentne obaveze	Predsednik treba obezbediti da su poduzete radnje za adresiranje uzroka koji su uticali na potcenjivanje kontingentnih obaveza da bi se obezbedilo da su njihova obelodanjivanja potpuna i tačna u GFI.	I ove godine smo dokumentovali da su potencijalne obaveze potcenjene.	Implementacija nije počela
17.	Interna revizija	Predsednik treba obezbedi da će se za zahtevane pozicije vršiti budžetska planiranja na vreme i JUR popuniti sa dovoljno osoblja prema uredbi o osnivanju JUR. Takođe, treba obezbediti pripremu akcionih planova od revidiranih jedinica za adresiranje preporuka unutrašnje revizije i istovremeno obezbediti sprovođenje preporuka datih od JUR.	I ove godine smo zabeležili istu pojavu.	Implementacija nije počela

*Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku.

Vlora Spanca, Generalna revizorka

Agron Fetiu, Pomoćnik Generalnog Revizora

Ramadan Gashi, Direktorka revizije

Hysen Boqolli, Vođa tima

Xhevat Seferi, Član tima

Agim Sogojeva, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde / Tabela za komentare BO-a u vezi sa revizorskim izveštajem

Komuna e Deçanit
Municipality of Decan
Opština Dečan

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2023 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të **KK- Deçan** për vitin 2023 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit.
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Z. Bashkim Ramo
Kryetar i Komunës së Deçanit

Official stamp of the Municipality of Deçan, Republic of Kosovo, with a handwritten signature over it.

Data: 11.06.2024, Deçan,

Official stamp of the National Audit Office, Republic of Kosovo, with handwritten details: "Z. KRJETARIT 18232", "02", and "11.06.24".

Dodatak II: Objašnjena različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR-a i drugi delovi izveštaja revizije

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima ¹¹ treba da sadrži mišljenje o finansijskim izveštajima, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima.¹² Ovo mišljenje treba odvojiti od mišljenja ako finansijski izveštaji daju istinit i pošten prikaz, tj. mišljenje se može izmeniti u vezi sa pitanjem (ima) usaglašenosti, ali se ne može izmeniti u odnosu na pouzdanost finansijskih izveštaja (ili obrnuto).

Da bi se došlo do zaključka da je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili rasprostranjeno, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju ili ne sadrže materijalno značajne pogrešne prikaze ili diseminaciju, ili takve moguće, pretpostavljene u slučaj ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja stavke u finansijskim izveštajima i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koji su potrebni da bi ta stavka bila u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati greškom ili obmanom.

(odlomak od MSVIR 200)

Oblik mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše kada se ne otkriju pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti; kada se otkriju pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, ali koja nisu jednaka ili prelaze nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada pogrešno (a) iskazivanje (a) i / ili neusklađenosti otkrivene u okviru date klase transakcija nije jednako ili premašuje nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja delokruga ili kada ograničenje delokruga ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti.

Ograničenje delokruga nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno pogrešne prikazivanja.

Revizor treba da izrazi jedno **ne-modifikovano mišljenje** revizije ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja ili neusklađenosti.

Modifikovano mišljenje revizije može biti:

- kvalifikovano mišljenje,
- protivno mišljenje; i
- odricanje od mišljenja

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, jednaka ili premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada je pogrešno prikazivanje i / ili neusklađenost otkriveno u okviru date klase transakcija jednako ili premašuje niži nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako postoji ograničenje delokruga, što možda neće dovesti do izbegavanja materijalno pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja otkrivena unutar date klase transakcija daleko premašuju nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“rasprostranjeno” je termin koji se koristi, u kontekstu pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti, da bi se opisali efekti pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje; ili potencijalnih efekata na finansijske izveštaje pogrešnih prikazivanja i / ili nepoštovanja zakona, ako postoje, koji se ne otkrivaju zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti na finansijske izveštaje su oni koji prema mišljenju revizora:

- a) nisu ograničeni na određene stavke, račune ili stavke finansijskih izveštaja;
- b) ali ako su ograničeni kao takvi, oni predstavljaju ili mogu predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U pogledu obelodanjivanja, neophodno je da korisnici razumeju finansijske izveštaje.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada je ograničenje delokruga, tj. kada je nemogućnost pružanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza materijalne i rasprostranjene.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje;
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – poštovanje svih relevantnih zakona, pravila, propisa, standarda i dobre prakse u javnom sektoru
- ² Ostali izveštaji su zahtev člana 8 Uredbe 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju
- ³ Kolektivno se naziva poštovanje vlasti

Pitanje A i Preporuka A - znači nova pitanja i preporuke
Pitanje B i Preporuka B - znači ponovljena pitanja i preporuke
Pitanje C i Preporuka C- znači delimično ponovljena pitanja i preporuke
- 5 Konačni budžet – budžet odobren od strane Skupštine, a zatim usklađen od strane Ministarstva finansija
- 6 Finansijski izveštaji u javnom sektoru takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- 7 Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.